

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

សៀវភៅណែនាំ
ស្តីពី
ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ឆ្នាំ ២០១៣

រៀបចំ និង បោះពុម្ពផ្សាយដោយ
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
រក្សាសិទ្ធិគ្រប់បែបយ៉ាង

មាតិកា	ទំព័រ
តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជាអ្វី?	១
តើមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការចុះបញ្ជីសម្រាប់ពន្ធនេះឬទេ?	១
តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន?	១
តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន?	២
តើប្រភពចំណូលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងដូចម្តេច?	២
តើពន្ធនេះអនុវត្តលើរបបកំណត់ពន្ធអ្វីខ្លះ?	៣
តើឆ្នាំជាប់ពន្ធអ្វីដែលត្រូវប្រើ?	៥
តើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យអ្វីត្រូវប្រើ?	៥
តើត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់អ្វី សម្រាប់ការទូទាត់ជាប្រាក់ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក?	៦
តើអ្វីជាប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ?	៦
តើប្រាក់ចំណូលអ្វីខ្លះដែលមិនជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ?	៧
តើមានការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការកាត់កងអ្វីខ្លះ?	៧
តើត្រូវគណនាការរំលស់យ៉ាងដូចម្តេច?	៨
តើត្រូវគណនារំលស់ធនធានធម្មជាតិយ៉ាងដូចម្តេច?	១២
តើការកាត់កងអ្វីខ្លះ ដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត?	១៣
តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវគណនាយ៉ាងដូចម្តេច?	១៤
តើឥណទានពន្ធអ្វីខ្លះ ដែលអាចទាមទារ?	១៥
តើពន្ធអប្បបរមាជាអ្វី?	១៧
តើត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ និងត្រូវបង់ពន្ធនៅពេលណា?	១៨
ទោសទណ្ឌ	១៩
ចុះបើអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំជាប់ពន្ធរបបម៉ៅការ?	១៩
សំណួរ	២០
អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង	២០

តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជាអ្វី?

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញគឺជាពន្ធគិតលើប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ (ដូចមានពន្យល់នៅទំព័រ១ និង២) របស់៖

- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនចំពោះចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងបរទេស
- អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនចំពោះចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

តើមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការចុះបញ្ជីសម្រាប់ពន្ធនេះឬទេ?

អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវចុះបញ្ជីនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ (គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ និងសហគ្រាសដទៃទៀតដែលមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ១ ០០០លានរៀលឡើងទៅ) ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត/សាខាពន្ធដារខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ ដែលសហគ្រាសនោះតាំងនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន?

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនគឺជា៖

- រូបវន្តបុគ្គលដែលមាននិវាសនដ្ឋាន ឬមានកន្លែងស្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមានក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី ១៨២ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល ១២ខែ ណាមួយដែលបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធចរន្ត។
- នីតិបុគ្គល ឬក្រុមអាជីវកម្ម (pass-through) ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

នីតិបុគ្គល សំដៅដល់សហគ្រាស ឬអង្គការនានាដែលប្រកបអាជីវកម្មទោះបីជាបាន ឬមិនទាន់បានទទួលស្គាល់ពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី។

តើនរណាជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន?

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនគឺជា៖

- រូបវន្តបុគ្គលដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប៉ុន្តែទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។
- នីតិបុគ្គល ឬក្រុមអាជីវកម្ម (pass-through) ដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន និងមានគ្រឹះស្ថានជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ សំដៅដល់៖

- ទីតាំងអាជីវកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ
- សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬទីភ្នាក់ងារដែលមានទីតាំងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអ្នកជាប់ពន្ធធ្វើអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ឬ
- សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ ឬការទាក់ទងទាំងឡាយផ្សេងទៀត ដែលអ្នកជាប់ពន្ធចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

តើប្រភពចំណូលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងដូចម្តេច?

ប្រាក់ចំណូលខាងក្រោមត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា៖

- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិវាសនជន ឬក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន ឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិវាសនជន
- ប្រាក់ចំណូលពីការធ្វើអាជីវកម្ម ឬសេវាកម្មដែលបាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលពីការគ្រប់គ្រង និងសេវាបច្ចេកទេសដែលបានទូទាត់ដោយបុគ្គលនិវាសនជន

- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ ដែលមានទីតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មអរូបីដែលបានទូទាត់ដោយបុគ្គលនិវាសនជន ឬបុគ្គលអនិវាសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ដែលតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យ ឬពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃអចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យដែលជាចំណែកនៃទ្រព្យអាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បុព្វលាភបានពីធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើហានិភ័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលអនិវាសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចំណូលទាំងឡាយណាដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុក ថាជាចំណូលប្រភពកម្ពុជា គឺចាត់ទុកថាជាចំណូលប្រភពបរទេស។

តើពន្ធនេះអនុវត្តលើរបបកំណត់ពន្ធវិទ្ធានា?

វិធានសម្រាប់កំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ មានលក្ខណៈខុសៗគ្នាអាស្រ័យលើរបបកំណត់ពន្ធ។ បច្ចុប្បន្ន របបកំណត់ពន្ធចំនួនពីរត្រូវបានអនុវត្ត គឺរបបពិត (របបស្វ័យប្រកាស) និងរបបមៅការ។

អ្នកជាប់ពន្ធរបបពិត រួមមាន៖

- នីតិបុគ្គល (សហគ្រាសដែលមិនមែនជាសហគ្រាសឯកបុគ្គល គឺត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ទោះបីសហគ្រាសនោះមានសកម្មភាព អាជីវកម្មប្រភេទអ្វី ឬកម្រិតផលរបរបំណុលក៏ដោយ។ សហគ្រាស ទាំងនេះមាន ជាអាទិ៍ សហគ្រាសរដ្ឋ ក្រុមហ៊ុនចំរុះ ក្រុមហ៊ុនឯកជន សមូហភាពសាធារណៈ ឬអង្គការឯកជនដែលធ្វើសកម្មភាព ស្វែងរកចំណេញ ឬដែលទទួលប្រាក់ចំណូលពីបេតិកភ័ណ្ឌខ្លួន...។)
- សហគ្រាសឯកបុគ្គល (Sole Proprietorship) ដែលអាចជាក្រុមហ៊ុន នាំចូល ឬ ក្រុមហ៊ុននាំចេញ
- សហគ្រាសឯកបុគ្គលដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងចុះបញ្ជីជា គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ឬអនុគណៈកម្មាធិការវិនិយោគរាជធានី-ខេត្ត
- សហគ្រាសឯកបុគ្គលដែលទទួលបានកម្រិតផលរបរអប្បបរមាយ៉ាង ហោចណាស់មួយ ក្នុងចំណោមកម្រិតផលរបរមួយចំនួនខាងក្រោម [ដោយរួមបញ្ចូលទាំងប្រាក់ពន្ធទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្ម ដែលប្រមូលបាន]៖
 - ប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬការផ្គត់ផ្គង់ចំរុះ ទាំងទំនិញ និងសេវាកម្ម ៖ ចាប់ពី៥០០លានរៀលឡើងទៅ ក្នុង ១ឆ្នាំ (ឬ ១២៥លានរៀល សម្រាប់រយៈពេល៣ខែជាប់គ្នាណា មួយ)។
 - ប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការផ្គត់ផ្គង់សេវា៖ ចាប់ពី ២៥០លាន រៀលឡើងទៅ ក្នុង១ឆ្នាំ (ឬ ៦០លានរៀល សម្រាប់រយៈពេល ៣ខែ ជាប់គ្នាណាមួយ)។
 - ប្រាក់ចំណូលដែលបានពីកិច្ចសន្យារដ្ឋាភិបាល៖ ចាប់ពី១២៥ លានរៀលឡើងទៅ ក្នុង ១ឆ្នាំ (ឬ ៣០លានរៀល សម្រាប់រយៈ ពេល ៣ខែ ជាប់គ្នាណាមួយ)។

ផលរបរផ្អែកលើចំនួនជាក់ស្តែង ប៉ុន្តែក៏អាចអនុវត្តបានលើចំនួនប៉ាន់
ប្រមាណផងដែរ សម្រាប់សហគ្រាសឯកបុគ្គលថ្មី និងចំនួនប៉ាន់
ប្រមាណក្នុងរយៈពេល ៣ខែជាប់គ្នានៃការចាប់ផ្តើម។

វិធាននៅក្នុងអត្ថបទបោះពុម្ពផ្សាយនេះ អនុវត្តតែចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាម
របបពិតប៉ុណ្ណោះ។

តើឆ្នាំជាប់ពន្ធវិធានអ្វីដែលត្រូវប្រើ ?

ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលត្រូវប្រើសម្រាប់កំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គឺឆ្នាំប្រតិទិន។
ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ក្រុមហ៊ុនមេក្រៅប្រទេសដែលគ្រប់គ្រងលើសហគ្រា
សកម្មជាយ៉ាងហោចណាស់ ៥១% អាចសុំការអនុញ្ញាតប្រើប្រាស់ឆ្នាំជាប់
ពន្ធខុសពីនេះ។ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត សូមមើលប្រកាសលេខ ១៤៨១
សហវ.ប្រក.ពដ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង
ហិរញ្ញវត្ថុ។

តើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យអ្វីដែលត្រូវប្រើ ?

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យបង្កើត។ នៅក្នុងវិធីសាស្ត្រ
គណនេយ្យបង្កើត ចំណូលត្រូវតែរាយការណ៍នៅក្នុងឆ្នាំដែលរកបាន
ចំណូលនោះ បើទោះជាចំណូលនោះទទួលបានការទូទាត់នៅក្នុងឆ្នាំ
ដដែលនោះ ឬ ក៏អត់នោះទេ។ ចំណាយត្រូវបានកាត់កងដោយផ្អែកលើ
សក្ខីបត្រទាំងអស់ពាក់ព័ន្ធនឹងបំណុល (Liability) របស់អ្នកជាប់ពន្ធ
សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទងនឹងចំណាយបានកើតឡើង ហើយចំនួន
បំណុលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអាចកំណត់បានដោយភាពប្រាកដប្រជា។

តើត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់អ្វី សម្រាប់ការទូទាត់ជាប្រាក់ដុល្លារ សហរដ្ឋអាមេរិក?

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបោះពុម្ពផ្សាយអំពីអត្រាប្តូរប្រាក់ជាផ្លូវការ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនេះ។ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាប្រតិបត្តិការដែលធ្វើឡើងជាដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក នៅក្នុងបញ្ជីកាតណេនេយ្យរបស់ខ្លួន ជាប្រាក់រៀល ដោយប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់ដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៅកាលបរិច្ឆេទ នៃប្រតិបត្តិការនោះ (កាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការទូទាត់ប្រាក់ជាមុន ឬការបង់ជាដំណាក់កាល)។

ចំពោះសេចក្តីលម្អិត សូមចូលទៅមើលកថាខណ្ឌ២ ផ្នែក ២.៤ ក្នុងប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ប្រកាសលេខ១០៥៩ សហវ.ប្រក.ពដ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ)។

តើអ្វីជាប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ?

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណេញដុលទទួលបានពីអាជីវកម្មដកនឹងការកាត់កងដែលបានអនុញ្ញាត។ ប្រាក់ចំណេញទាំងនេះ រួមមាន៖

- លទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម [ប្រាក់ចំណេញពីអាជីវកម្ម] ឬ [តម្លៃលើសអាជីវកម្ម] (Business Capital Gain)។
- តម្លៃលើសបានពីអចលនទ្រព្យ (Capital Gain from immovable properties) ទ្រព្យហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Properties) និងទ្រព្យវិនិយោគ (Investment Properties) ដែលទទួលបានពីប្រតិបត្តិការនានាក្រៅពីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។
- ចំណូលពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ ឬវិនិយោគ។
- ចំណូលពីការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួល និងប្រាក់សួយសារ។

ចំពោះចំណូលពីប្រតិបត្តិការនៃក្រុមអាជីវកម្ម (pass-through) សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវបញ្ចូលចំណែកនៃប្រាក់ចំណូល ប្រាក់ចំណេញ ការ

ខាតបង់ ការកាត់កង ឥណទាន និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបានបែងចែករបស់ខ្លួនដោយឡែកៗពីគ្នាក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ (ទោះបីជាមិនត្រូវបានបែងចែកក៏ដោយ)។

តើប្រាក់ចំណូលអ្វីខ្លះដែលមិនជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ?

ចំណូលខាងក្រោមនេះត្រូវបានលើកលែងពន្ធ៖

- ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល (លើកលែងស្ថាប័នដំណើរការក្នុងនាមជាអាជីវកម្មស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ)។
- ចំណូល (មិនរាប់បញ្ចូលចំណូលអាជីវកម្មដែលមិនពាក់ព័ន្ធ) របស់អង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ដែលត្រូវបានរៀបចំ និងប្រតិបត្តិការ ដោយឡែកសម្រាប់គោលបំណងខាងសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ (ជាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬចំណូលពីប្រតិបត្តិការដែលមិនបម្រើឲ្យផលប្រយោជន៍ឯកជន)។
- ចំណូល (មិនរាប់បញ្ចូលចំណូលអាជីវកម្មដែលមិនពាក់ព័ន្ធ) របស់អង្គការពលកម្ម ឬសភាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម ឬកសិកម្ម (ជាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬចំណូលពីប្រតិបត្តិការ ដែលមិនមប្រើឲ្យផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់ភាគហ៊ុនិក ឬបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួននោះទេ)។
- ភាគលាភទទួលបានពីសហគ្រាសនិវាសនជនដែលបានបង់ ឬកាត់ពន្ធច្បាស់តាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ។

តើមានការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការកាត់កងអ្វីខ្លះ?

ការកាត់កងត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះ៖

- ចំណាយដែលបានបង្កក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដើម្បីដំណើរការអាជីវកម្ម (លុះត្រាមានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ថា មិនអនុញ្ញាត ដូចការកាត់កងដែលមានពន្យល់នៅទំព័រទី១៥)។

- ចំនួនដែលបានទូទាត់ឲ្យនិយោជិត ប្រធាន សមាជិកនៃក្រុមអាជីវកម្ម សមាជិកគ្រួសារ ឬបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងថ្លៃឈ្នួល ការប្រាក់ សំណង ឬប្រាក់ឈ្នួល ប៉ុន្តែតែក្នុងករណីដែលការទូទាត់មានភាព សមហេតុផល និងមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាពិតជាបានផ្តល់សេវា ផ្តល់ ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬផ្តល់កម្ចីជាការដោះដូរនឹងការទូទាត់មែន។
- ការរំលស់អគារ និងទ្រព្យសកម្មដទៃទៀត។ សូមមើលចំណុច “តើត្រូវគណនាការរំលស់យ៉ាងដូចម្តេច?” នៅទំព័រទី៩។
- ចំណាយការប្រាក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវឲ្យលើសពីចំនួន៖
 - ចំណូលការប្រាក់ និង
 - ៥០% នៃចំណូលសុទ្ធមិនមែនការប្រាក់ (មានន័យថាចំណូល សុទ្ធមុនពេលបូកចំណូលការប្រាក់ និងដកចំណាយការប្រាក់)។
 ចំណាយការប្រាក់ទាំងឡាយណាដែលលើសពីកម្រិតខាងលើត្រូវបន្ត ទៅឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ទៀត។

រំលស់ធនធានធម្មជាតិ (រួមមាន ប្រេង និងឧស្ម័ន)។ សូមមើលចំណុច “តើត្រូវគណនារំលស់ធនធានធម្មជាតិយ៉ាងដូចម្តេច?” នៅទំព័រទី១២។

- វិភាគទានសប្បុរសធម៌ ចំពោះស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការ មិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ប៉ុន្តែមិនឲ្យលើស៥% នៃប្រាក់ចំណេញ ជាប់ពន្ធ (មុនពេលធ្វើការកាត់កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌នោះ)។
- ការខាតបង់ដែលបន្តពីឆ្នាំជាប់ពន្ធមុន។ ការខាតបង់ពីមួយឆ្នាំមុន អាចបន្តទៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ៥ឆ្នាំ បន្ទាប់តែប៉ុណ្ណោះ។

តើត្រូវគណនាការរំលស់យ៉ាងដូចម្តេច?

ការរំលស់គឺជាចំនួនសរុបនៃ៖

- ការរំលស់ធម្មតា (សូមមើលតារាង នៅទំព័រ៩, ១០, ១១, និងទី១២) រួមទាំង

ការរំលស់ពិសេសសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ ស្មើនឹង៤០% នៃតម្លៃទ្រព្យរូបិយ ដែលត្រូវបានប្រើនៅក្នុង ការផលិត និងដាក់ឱ្យដំណើរការសេវាក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។ ៤០% នៃការរំលស់ពិសេសអនុវត្តចំពោះតែវិនិយោគិនដែលបានជ្រើសរើស មិនប្រើការលើកលែងពន្ធក្នុងអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាត។ ការរំលស់ ពិសេសបន្ថយតម្លៃដែលបានប្រើ ដើម្បីគណនាការរំលស់ធម្មតា។

វិធីសាស្ត្ររំលស់ស្មើភាគ (Straight-line Method)	
ក្រុមទី១. អគារ សំណង់ និង រចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានដទៃទៀត	
ជំហានទី១	គណនាការរំលស់លើទ្រព្យសកម្មនីមួយៗដោយឡែកពី គ្នា។
ជំហានទី២	គណនាតម្លៃទ្រព្យសកម្មពីមុន ដោយរួមមានការបូក បន្ថែមចំណាយក្នុងការដាក់ឱ្យដំណើរការក្នុងអាជីវកម្ម ដែលដាក់ឱ្យប្រើទាំងមុនពេល ឬអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។*
ជំហានទី៣	ប្រសិនបើមាន គណនាចំនួនតម្លៃទ្រព្យសកម្មនៅជំហាន ទី២ ដែលត្រូវបានជម្រះបញ្ជី (Disposed) ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៤	ដកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៣ ចេញពីចំនួន ដែលបានគណនាពីជំហានទី២។
ជំហានទី៥	គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ នឹង៥%។
ជំហានទី៦	គណនាចំនួនសមតុល្យសេសសល់ចុងក្រោយរបស់ ទ្រព្យសកម្ម ដែលមិនទាន់រំលស់ ឬចំនួនដែលបាន គណនានៅជំហានទី៥។ នេះគឺជាចំនួនទឹកប្រាក់រំលស់ ដែលបានកាត់កងសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
*ប្រសិនបើវិនិយោគិនជ្រើសរើសមិនទទួលយកការលើកលែងពន្ធក្នុង អំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាតគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់	

គ្រាន់ ទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរំលស់ពិសេស៤០% នៃតម្លៃមូលធន នៃទ្រព្យរូបិយដែលបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ បន្ទាប់មកអនុវត្តតាមការគណនារំលស់ធម្មតា នូវតម្លៃសមតុល្យនៃមូលធនដែលបានធ្វើរំលស់ពិសេស។

<p>វិធីសាស្ត្ររំលស់ថយជាលំដាប់ (Declining Balance Method) ក្រុមទី២ កុំព្យូទ័រ ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិក ឧបករណ៍គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ក្រុមទី៣ រថយន្ត រថយន្តជុនធ្ងន់ និងគ្រឿងសង្ហារឹម និងសម្ភារៈ ក្រុមទី៤ ទ្រព្យរូបិយផ្សេងៗទៀតទាំងអស់</p>	
ជំហានទី១	គណនារំលស់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ថ្នាក់នីមួយៗ ដោយប្រើចំនួនសរុបបញ្ចូលគ្នា ចំពោះទ្រព្យសកម្មទាំងអស់នៅក្នុងថ្នាក់នោះ។
ជំហានទី២	គណនាតម្លៃទ្រព្យសកម្មមិនទាន់រំលស់នៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធមុន
ជំហានទី៣	គណនាតម្លៃនៃទ្រព្យសកម្មក្នុងថ្នាក់ដូចគ្នា ដែលទទួលបានមកពីឆ្នាំជាប់ពន្ធមុន។*
ជំហានទី៤	គណនាចំនួនតម្លៃទ្រព្យសកម្ម ដែលទទួលបានពីការជម្រះបញ្ជីក្នុងថ្នាក់ដូចគ្នាអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៥	ដកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ ពីចំនួនសរុបដែលបានគណនានៅជំហានទី២ និងទី៣។ (ប្រសិនបើលទ្ធផលនៃការគណនាខាងលើ ជាសមតុល្យអវិជ្ជមាន ការរំលស់មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យបន្តទៀតទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ចំនួនដែលស្មើនឹងសមតុល្យអវិជ្ជមាននោះ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលទៅក្នុងចំណូល និងចំនួនក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មសម្រាប់ថ្នាក់នេះត្រូវស្មើនឹង“សូន្យ” ។)
ជំហានទី៦	គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៥ នឹង៖

	<ul style="list-style-type: none"> • ៥០% សម្រាប់ទ្រព្យថ្នាក់ទី២ • ២៥% សម្រាប់ទ្រព្យថ្នាក់ទី៣ • ២០% សម្រាប់ទ្រព្យថ្នាក់ទី៤
ជំហានទី៧	គណនាចំនួនសមតុល្យសេសសល់ចុងក្រោយរបស់ទ្រព្យសកម្ម ដែលមិនទាន់រំលស់ ឬចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៦។ នេះគឺជាចំនួនទឹកប្រាក់រំលស់ដែលបានកាត់កងសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ ពន្ធ។
<p>*ប្រសិនបើវិនិយោគិនជ្រើសរើសមិនទទួលយកការលើកលែងពន្ធក្នុងអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាតគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរំលស់ពិសេស ៤០% នៃតម្លៃមូលធន នៃទ្រព្យរូបិយដែលបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ បន្ទាប់មកអនុវត្តតាមការគណនារំលស់ធម្មតា នូវតម្លៃសមតុល្យនៃមូលធនដែលបានធ្វើរំលស់ពិសេស។</p>	

វិធីសាស្ត្ររំលស់ស្មើភាគ (Straight-line Method)	
ទ្រព្យសកម្មអរូបីទាំងអស់៖ ប្រកាសនីយបត្រ ការរក្សាសិទ្ធិចម្លង គំនូរ គំរូ និង សិទ្ធិអាជីវកម្មដែលមានអាយុកាលកំណត់	
ជំហានទី១	គណនាការរំលស់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនីមួយៗ
ជំហានទី២	គណនាតម្លៃទ្រព្យសកម្មពីមុន ដោយរួមមានការបូកបន្ថែមចំណាយក្នុងការដាក់ឲ្យដំណើរការក្នុងអាជីវកម្ម ដែលដាក់ឲ្យប្រើទាំងមុនពេល ឬអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៣	ប្រសិនបើមាន គណនាចំនួនតម្លៃទ្រព្យសកម្មនៅជំហានទី២ ដែលត្រូវបានជម្រះបញ្ជី ក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៤	ដកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៣ ចេញពីចំនួនដែលបានគណនាពីជំហានទី២។

ជំហានទី៥	ចែកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ នឹងចំនួនឆ្នាំនៃអាយុកាលរបស់ទ្រព្យសកម្ម។ ប្រសិនបើអាយុកាលនៃទ្រព្យសកម្មមិនអាចកំណត់បានទេ គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤ នឹង១០%។
ជំហានទី៦	គណនាចំនួនសមតុល្យសេសសល់ចុងក្រោយរបស់ទ្រព្យសកម្ម ដែលមិនទាន់រំលស់ ឬចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៥។ នេះគឺជាចំនួនទឹកប្រាក់រំលស់ដែលបានកាត់កងសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

តើត្រូវគណនារំលស់ធនធានធម្មជាតិយ៉ាងដូចម្តេច?

ជំហានទី១	គណនាចំនួនសរុបនៃចំណាយក្នុងការស្វែងរុករក និងអភិវឌ្ឍន៍ (រួមទាំងចំណាយការប្រាក់ ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ចំណាយនោះផង) ត្រូវបានបង្កើតឡើងទាញយកធនធានធម្មជាតិ។ ចំនួននេះត្រូវបូកបញ្ចូល (ធ្វើមូលធនកម្ម) ក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មសម្រាប់ធនធានធម្មជាតិ។
ជំហានទី២	គណនាបរិមាណជាក់ស្តែងនៃធនធានធម្មជាតិដែលបានផលិតក្នុងអំឡុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
ជំហានទី៣	គណនាបរិមាណប៉ាន់ស្មាន នៃអាយុកាលផលិតកម្មធនធានធម្មជាតិសរុប (រួមទាំងចំនួនដែលផលិតបានក្នុងឆ្នាំកន្លងមក)។
ជំហានទី៤	ចែកចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី២ នឹងចំនួនដែលបានគណនានៅជំហាន ទី៣។
ជំហានទី៥	គុណចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី១ នឹងចំនួនដែលបានគណនានៅជំហានទី៤។ នេះគឺជាចំនួនរំលស់ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

តើការកាត់កងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ?

ការកាត់កងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះ៖

- ចំណាយលើការកំសាន្ត ការសម្រាកលំហែរ ឬការកំសាន្តនានា។
- វិភាគទាន (ក្រៅពីវិភាគទានសប្បុរសធម៌ចំពោះស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលបានបកស្រាយនៅ **ទំព័រទី៨**) ប្រាក់ជំនួយឥតសំណង និងឧបត្ថម្ភធន។
- ចំណាយមូលធន (គឺជាមូលធនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីទទួលបាន ឬកែលម្អទ្រព្យសកម្ម ដូចជាទ្រព្យសម្បត្តិ អាគារ ឬ សម្ភារៈ)។
- ប្រាក់ចំណាយមិនសមហេតុផល។
- ប្រាក់ចំណាយផ្ទាល់ខ្លួន ប្រាក់ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅ ឬប្រាក់ចំណាយក្នុងគ្រួសារ លើកលែងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវបានជាប់ពន្ធកាត់ទុក។
- ប្រាក់ពិន័យ និងទោសទណ្ឌ។
- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ។
- ពន្ធដទៃទៀតដែលប្រមូលតាមការកាត់ទុក (ដូចជាពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម)។
- ការខាតបង់លើការផ្លាស់ប្តូរ និងការលក់រវាងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមិនថាដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោល។ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធរួមមាន សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធ (រួមទាំងប្តីប្រពន្ធរបស់ខ្លួន) ដែលគ្រប់គ្រងផលប្រយោជន៍ស្មើចំនួន៥១% ឬច្រើនជាងនេះ ក្នុងសហគ្រាស និងសហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងផលប្រយោជន៍ស្មើចំនួន៥១% ឬច្រើនជាងនេះលើអ្នកជាប់ពន្ធ។
- ចំណាយទាំងឡាយណាដែលមិនទាន់កើតឡើងជាក់ស្តែង (ដូចជាសំវិធានធន) ឬចំណាយដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនអាចបញ្ជាក់នូវបរិមាណ ឬគោលបំណងអាជីវកម្ម។

តើពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវគណនាដោយដូចម្តេច?

សូមពិនិត្យមើលតារាងទី១ និងទី២ ខាងក្រោម៖

តារាងទី១ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (ប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាស ឯកបុគ្គល និងចំណែកដែលត្រូវបែកចែកឲ្យសមាជិកម្នាក់ៗ របស់ក្រុម អាជីវកម្ម ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល)	
ភាគនៃប្រាក់ចំណេញ ជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ (រៀល)	ប្រាក់ពន្ធ (រៀល)
០ – ៦.០០០.០០០	០
៦.០០០.០០១ – ១៥.០០០.០០០	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ៥% – ៣០០.០០០
១៥.០០០.០០១ – ១០២.០០០.០០០	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ១០% – ១.០៥០.០០០
១០២.០០០.០០១ – ១៥០.០០០.០០០	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ១៥% – ៦.១៥០.០០០
១៥០.០០០.០០១ ឬច្រើនជាងនេះ	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ x ២០% – ១៣.៦៥០.០០០

តារាងទី២ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (សហគ្រាសនីតិបុគ្គល)	
ប្រភេទសកម្មភាព	ប្រាក់ពន្ធ (រៀល)
គ្រប់សកម្មភាពអាជីវកម្មទាំងអស់	២០% នៃប្រាក់ចំណេញជាប់

លើកលែងតែ គម្រោងវិនិយោគដែល មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ក្នុង អំឡុងពេល លើកលែងពន្ធ កិច្ចសន្យា បែងចែកផលប្រេង ឬឧស្ម័នធម្មជាតិ និងធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា	ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ (ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃ អាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ក្នុងករណីអង្គការមិនស្វែង រកប្រាក់ចំណេញ)
គម្រោងវិនិយោគមាន លក្ខណៈ សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងអំឡុងពេល លើកលែងពន្ធ	សូន្យ
កិច្ចសន្យាបែងចែកផលប្រេង ឬឧស្ម័ន ធម្មជាតិ	៣០% នៃប្រាក់ចំណេញ ជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ
ធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា	៥% នៃបុព្វលាភ ធានារ៉ាប់រងដុល

តើឥណទានពន្ធអ្វីខ្លះ ដែលអាចទាមទារ ?

ឥណទានពន្ធបរទេស

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនកម្ពុជាទទួលបានឥណទានពន្ធបរទេសដែលត្រូវបានបង់លើចំណូលប្រភពបរទេស។

ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា នូវប្រាក់ពន្ធបានបង់នៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ និងឯកសារខាងក្រោមនេះ ត្រូវផ្តល់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធផ្ទៃ ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌដែលគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើសហគ្រាសនោះ)៖

- ឯកសារថតចម្លង (លិខិតប្រកាសពន្ធ និងឯកសារយោង) បញ្ជាក់ពីការបំពេញកាតព្វកិច្ចពន្ធនៅបរទេសនោះ។
- បង្កាន់ដៃពន្ធថតចម្លង បង្ហាញអំពីប្រាក់ពន្ធដែលចេញដោយរដ្ឋបាលសារពន្ធនៅបរទេសនោះ។

ឥណទាននេះគឺចំនួនដែលទាបជាងគេក្នុងចំណោម៖

- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ ឬ
- ចំណែកនៃពន្ធប្រាក់ចំណេញកម្ពុជា ដែលបានមកពីប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស (កំណត់ដោយរូបមន្តដូចខាងក្រោម)។

$$ក = ខ \times (គ/ឃ)$$

ក៖ ចំណែកនៃពន្ធប្រាក់ចំណេញកម្ពុជាដែលបានមកពីប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

ខ៖ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញកម្ពុជាដែលបានមកពីប្រាក់ចំណូលគ្រប់ប្រភព

គ៖ ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

ឃ៖ ប្រាក់ចំណូលគ្រប់ប្រភព

ប្រសិនបើ ឥណទានពន្ធបរទេសលើសពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលលើសនោះអាចយោងទៅប្រើនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំទី៥ គិតពីឆ្នាំឥណទានពន្ធនោះបានកើតឡើង។

ឥណទានពន្ធសម្រាប់ពន្ធភាគទុក

ឥណទានពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ពន្ធភាគទុកលើប្រាក់ចំណូលដែលអ្នកជាប់ពន្ធទទួលបានពីការផ្តល់សេវា សួយសារពីទ្រព្យសកម្មអរូបី និងសួយសារពីភាគកម្មក្នុងធនធានរ៉ែ ចំណូលពីការប្រាក់ និងចំណូលពីការជួល។

ឥណទានពន្ធសម្រាប់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ឥណទានពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ប្រចាំខែដែលបានបង់ ។

តើពន្ធអប្បបរមាជាអ្វី?

ពន្ធអប្បបរមាជាពន្ធមួយដាច់ដោយឡែក និងផ្សេងពីពន្ធលើប្រាក់ ចំណេញ។

ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតទាំងអស់ (ក្រៅពី គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងអំឡុងពេលលើក លែងពន្ធ)។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១% នៃផលរបរប្រចាំឆ្នាំ (រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរយអាករលើតម្លៃបន្ថែម) ហើយត្រូវ បង់នៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបាន កាត់បន្ថយដោយបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ។

ប្រសិនបើ បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញច្រើនជាងពន្ធអប្បបរមា ក្នុង ករណីនេះអ្នកជាប់ពន្ធមិនត្រូវជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ។

ប្រសិនបើ បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតិចជាងពន្ធអប្បបរមា ចំនួនដែល លើសនៃពន្ធអប្បបរមា គឺត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាឥណទានពន្ធ ហើយអាច យោងទៅកាត់កងជាមួយប្រាក់រំដោះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ ពន្ធបន្ទាប់។

ឧទាហរណ៍៖ "ក" ជាសហគ្រាសនីតិបុគ្គលដែលមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំ ២៥០.០០០.០០០រៀល និងប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ២០.០០០.០០០រៀល។ សហគ្រាសមានសិទ្ធិទទួលឥណទានពន្ធ ៥០០.០០០រៀល។

បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ (ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដក ឥណទានពន្ធបរទេស) របស់សហគ្រាសត្រូវបានគណនាដូចខាងក្រោម៖
 $(២០.០០០.០០០ \times ២០\%) - ៥០០.០០០$
= ៣.៥០០.០០០ រៀល

ពន្ធអប្បបរមារបស់សហគ្រាស ត្រូវបានគណនាដូចខាងក្រោម៖
 $២៥០.០០០.០០០ \times ១\%$
= ២.៥០០.០០០ រៀល

ដោយសារបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញច្រើនជាងពន្ធអប្បបរមា ដូច្នេះពន្ធត្រូវបង់គឺ ៣.៥០០.០០០ រៀល ជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលធំជាង។ អ្នកជាប់ពន្ធមិនត្រូវជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ។

តើត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ និងបង់ពន្ធនៅពេលណា ?

លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំខែ

ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវប្រកាស និងបង់ក្នុងអត្រា១% នៃ ផលរបរប្រចាំខែ (រួមបញ្ចូលនូវគ្រប់ប្រភេទពន្ធអាករទាំងអស់ លើកលែងតែ អាករលើតម្លៃបន្ថែម) ដែលទទួលស្គាល់ជាចំណូលនៅក្នុងខែមុន។ ប្រាក់ រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវបានកាត់ត្រាក្នុងទម្រង់លិខិតប្រកាសពន្ធ (Form T01) ដែលត្រូវប្រកាស និងបង់ពន្ធយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃ ខែបន្ទាប់ ពីខែដែលបំណុលប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបានកើត ឡើង។

លិខិតប្រកាសប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតម្រូវឲ្យប្រកាស និងបង់ ពន្ធនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ (គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈ សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ និង សហគ្រាសដទៃទៀតដែលមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ១០០០ លានរៀល

ឡើងទៅ) ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត/សាខាពន្ធដារខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ ដែលសហគ្រាសនោះតាំងនៅ ក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំឆ្នាំ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងទម្រង់លិខិតប្រកាស (Form TOP 01) ដែលត្រូវប្រកាស និងបង់ប្រាក់ពន្ធយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹម ៣ខែ បន្ទាប់ពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ (ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធដែលប្រើប្រាស់ឆ្នាំប្រតិទិន)។

លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតម្រូវឲ្យប្រកាស និងបង់ពន្ធនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ (គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ និង សហគ្រាសដទៃទៀតដែលមានផលរបរចាប់ពី ១០០០ លានរៀលឡើងទៅ) ឬសាខាពន្ធដារខេត្ត/សាខាពន្ធដារខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ ដែលសហគ្រាសនោះតាំងនៅ ក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

ទោសទណ្ឌ

ការខកខានមិនបានចុះបញ្ជី ឬដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ ឬបង់ពន្ធយឺត អាចត្រូវទទួលទោសទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

ចុះបើលើវត្ថុអង្គរបស់ខ្ញុំជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ?

អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌ នៃអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត គឺជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ។ វិធានក្នុងអត្ថបទបោះពុម្ពផ្សាយនេះមិនអនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធរបស់ម៉ៅការឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្នកជាប់ពន្ធទាំងនេះ ត្រូវបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណរបស់ខ្លួនជា

ប្រចាំខែ។ សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ កំណត់ចំនួនពន្ធប៉ាន់ប្រមាណ ដែល ត្រូវបង់ដោយផ្អែកលើកត្តាផ្សេងៗជាច្រើន។

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីការគណនា និងទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមៅការ សូមមើលសៀវភៅណែនាំស្តីពី “ពន្ធលើប្រាក់ ចំណេញ (សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធរបបមៅការ)”។

សំណួរ

ប្រសិនបើ អ្នកមានសំណួរដែលមិនមានឆ្លើយនៅក្នុងអត្ថបទបោះពុម្ពផ្សាយ នេះ សូមរកមើលប្រកាសស្តី ពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ប្រកាសលេខ១០៥៩ សហវ.ប្រក.ពជ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ អ្នក អាចទាក់ទងរកជំនួយ តាមរយៈអង្គភាពពន្ធដារដែលនៅជិតលោកអ្នក។

អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ទ្វារក្រសែ ៥២២-៥២៤ កែងមហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី (១១០) និងមៅសេទុង (២៤៥) សង្កាត់ទឹកល្អក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទ៖ (៨៥៥) ២៣ ៨៨៦ ៧០៨
សារអេឡិចត្រូនិក៖ info@tax.gov.kh

នាយកដ្ឋាន សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ និងបំណុលពន្ធ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dtsta@tax.gov.kh

នាយកដ្ឋានច្បាប់ វិវាទ និងស្ថិតិ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dlls@tax.gov.kh

នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ dlt@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌឫស្សីកែវ

ផ្ទះលេខ១០២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់គីឡូម៉ែត្រលេខ៦ ខណ្ឌឫស្សីកែវ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ russeykeo@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌដូនពេញ

ផ្ទះលេខ១៦៦ ផ្លូវលេខ១៣០ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី២ ខណ្ឌដូនពេញ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ daunpenh@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌព័មករា

ផ្ទះលេខ២៥៥បេ ផ្លូវសម្តេចប៉ាន(២១៤) សង្កាត់បឹងរាំង ខណ្ឌដូនពេញ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ 7makara@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌមានជ័យ

អគារលេខ៣៤សេ ផ្លូវ៣៦១កែង៦៤២ សង្កាត់ច្បារអំពៅ១ ខណ្ឌមានជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ meanchey@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌចំការមន

ផ្ទះលេខ២៨ ផ្លូវលេខ៤៨៨ សង្កាត់ផ្សារដើមថ្កូវ ខណ្ឌចំការមន រាជធានី
ភ្នំពេញ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ chamkarmorn@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌទួលគោក

ផ្ទះលេខ២៤ ផ្លូវ២៨៧ សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ tuolkork@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ

ផ្ទះលេខ២៣៤ ផ្លូវលេខ២០០៧ សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ dangkor@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកណ្តាល

ផ្ទះលេខ១០៣ ផ្លូវលេខ១០៨ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kandal@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ចាម

ផ្ទះលេខ៥ ផ្លូវខេមរភូមិន្ទ សង្កាត់កំពង់ចាម ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongcham@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តបាត់ដំបង

ផ្ទះលេខ២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់រតនៈ ក្រុងបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ battambang@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រៃវែង

ភូមិលេខ២ សង្កាត់កំពង់លាវ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ preyveng@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តសៀមរាប

ផ្លូវជាតិលេខ៦ ភូមិសាលាកន្សែង សង្កាត់ស្វាយដង្កំ ក្រុងសៀមរាប
ខេត្តសៀមរាប

សារអេឡិចត្រូនិក៖ siamreap@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ធំ

ផ្លូវលេខ៦ ភូមិត្រឡាំងលិច សង្កាត់ជំរីជាន់ខ្លា ក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampong_thom@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តតាកែវ

ផ្លូវលេខ៣ ភូមិ១ សង្កាត់រកាក្នុង ក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ takeo@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តស្វាយរៀង

ផ្លូវភូមិពោធបន្លៃ សង្កាត់ស្វាយរៀង ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ svayrieng@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តពោធិ៍សាត់

ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់ព្រៃញី ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់
សារអេឡិចត្រូនិក៖ pursat@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

ភូមិឃ្លាំងប្រាក់ ឃុំប្តូរ ស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongchhnang@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ផ្លូវជាតិលេខ៤ ភូមិត្រពាំងលើក សង្កាត់រកាធំ ក្រុងច្បារមន ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampongspeu@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកំពត

ភូមិ១១ ឧសភា សង្កាត់កំពង់កណ្តាល ក្រុងកំពត ខេត្តកំពត

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kampot@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រះសីហនុ

ផ្លូវ២៨មិថុនា សង្កាត់លេខ៣ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ preahsihanouk@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកោះកុង

ភូមិ២ សង្កាត់ស្មាច់មានជ័យ ក្រុងខេមរភូមិន្ទ ខេត្តកោះកុង

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kohkong@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តព្រះវិហារ

ភូមិកណ្តាល សង្កាត់កំពង់ប្រណាក ក្រុងព្រះវិហារ ខេត្តព្រះវិហារ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ preahvihear@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តក្រចេះ

ផ្ទះលេខ៧៣ សង្កាត់ក្រចេះ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ

សារអេឡិចត្រូនិក៖ kratie@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តរតនៈគិរី

ផ្លូវភូមិអូរកន្សែង សង្កាត់បឹងកន្សែង ក្រុងបានលុង ខេត្តរតនៈគិរី

សារអេឡិចត្រូនិក៖ ratanakiri@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តមណ្ឌលគិរី

ភូមិកណ្តាល សង្កាត់ស្ពានមានជ័យ ក្រុងសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី
សារអេឡិចត្រូនិក៖ mondulkiri@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ប្លុក២ ភូមិក្បាលស្ពាន សង្កាត់ព្រះពន្លា ក្រុងសេរីសោភ័ណ
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ banteaymeanchey@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ផ្លូវភូមិស្ពានថ្ម សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង
សារអេឡិចត្រូនិក៖ stoengtremg@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តកែប

ផ្លូវ៣៣A ភូមិកែប សង្កាត់កែប ក្រុងកែប ខេត្តកែប
សារអេឡិចត្រូនិក៖ kep@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តប៉ៃលិន

ភូមិបឋមនារ សង្កាត់ប៉ៃលិន ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន
សារអេឡិចត្រូនិក៖ pailin@tax.gov.kh

សាខាពន្ធដារ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

ភូមិឈូក សង្កាត់សំរោង ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ
សារអេឡិចត្រូនិក៖ odormeanchey@tax.gov.kh